

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 46942
Nom: Expressió Musical en Pedagogia Terapèutica
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 2,25
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2276 - Màster Universitari en Educació Especial	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2276 - Màster Universitari en Educació Especial	TIC, Psicomotricitat i Expressió Musical i Plàstica en Pedagogia Terapèutica	OPTATIVA

COORDINACIÓ

BERNABE VILLODRE MARIA DEL MAR

RESUM

Aquesta assignatura aborda conceptes, procediments i pràctiques relacionats amb l'Educació Musical que són aplicables tant en Pedagogia Terapèutica com en educació inclusiva.

La percepció i la producció musical són funcions que depenen de la xarxa neural còrtico-subcortical als hemisferis cerebrals i al cerebel. La neurologia ha demostrat activar les àrees cerebrals gràcies a l'Expressió Musical. En experimentar determinats estímuls ritmicomelòdics (moviment, interpretació instrumental, etc.), la dimensió de l'experiència musical justifica que, el coneixement de les diferències en el processament de la informació musical serà el mitjà per incentivar la capacitat d'atenció, les destreses motores, comunicatives i socials. Es poden dissenyar programes d'intervenció o entrenaments on s'experimentin canvis tant pel que fa al funcionament del cervell com a l'estructura.

El desenvolupament de les habilitats expressives i interpretatives contribueix tant al desenvolupament cognitiu com a la formació de la personalitat i de la subjectivitat. En aquest sentit, l'expressió plàstica, com a part de l'educació artística, ofereix possibilitats molt àmplies, inclusives i integrals. Les situacions d'aprenentatge experimental fomenten l'autoeficàcia i l'autoconeixement a través del desenvolupament dels àmbits psicomotriu, cognitiu i socioafectiu. Si partim de la singularitat i les necessitats educatives,

una forma de dissenyar experiències d'aprenentatge per evitar escenaris de fracàs escolar per a l'alumnat heterogeni. D'altra banda, el llenguatge plàstic i visual juga un paper important atenent a les necessitats de comunicació i de socialització. Les formes no verbals de comunicació, així com la simbolització i la imaginació constitueixen factors positius per al benestar de les persones. El fet que en moltes creacions artístiques es pugui valorar algun aspecte terapèutic constitueix un focus de gran interès en el camp professional de la Pedagogia Terapèutica.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Conèixer els principis ètics de l'actuació professional en l'àmbit de les necessitats específiques de suport educatiu.

Conèixer i comprendre directrius, metodologies musicals d'entrenament auditivomusical, la musicoteràpia per a l'atenció a les persones amb diversitat funcional i/o necessitats específiques de suport educatiu.

Conèixer les aportacions de les tecnologies d'ajuda, els programes d'autor i els sistemes de comunicació alternativa i/o augmentativa.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de l'educació especial, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Dissenyar, aplicar i avaluar estratègies educatives inclusives.

Dissenyar i gestionar procediments d'avaluació i intervenció en l'àmbit de les necessitats específiques de suport educatiu.

Mostrar habilitats d'aprenentatge (o autoaprenentatge) que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser sobretot autodirigida o autònoma.

Saber prevenir l'aparició i/o la intensificació de les necessitats específiques de suport educatiu.

Tenir un compromís actiu amb la no-discriminació, la igualtat d'oportunitats i l'equitat.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Estudi dels processos neurològics de la música i del moviment

1. Aportacions de l'experiència musical a la neurologia.
2. Aplicació terapèutiques de la música i el moviment.
3. Directrius metodològiques musicals per atendre la diversitat funcional.
4. Estimulació d'àrees cerebrals per mitjà de l'entrenament auditiu musical.

2. Programes d'intervenció a Musicoteràpia

1. Definicions i característiques de la Musicoteràpia.
 2. Principals metodologies.
 3. Aportacions i aplicacions de la Musicoteràpia a l'àmbit educatiu.
3. Desenvolupament d'estratègies d'intervenció musical en els trastorns d'estudi i aplicació d'estratègies per als diferents programes d'intervenció musical
- Estimulació de les àrees perceptives i avaluació.
 - Audicions per treballar el ritme, l'emoció i l'expressió.
 - Aplicació de tècniques instrumentals i corporals per a les intervencions en els diferents trastorns de la veu i la parla.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	22,50
Total hores	22,50

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	22,25
Estudi i treball autònom	10,00
Preparació de classes	3,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	35,25

METODOLOGIA DOCENT

- Lliçó magistral participativa.
- Ensenyament en petit grup.
- Treball en aules específiques.
- Sistemes d'autoaprenentatge.
- Tutoria Acadèmica.
- Treball en grup i cooperatiu.
- Exposició, debat i coordinació.

AVALUACIÓ

estudiats i desenvolupats en les propostes metodològiques, també respecte als continguts i als resultats de l'aprenentatge (tant teòrics com pràctics), així com la reflexió i assimilació dels conceptes presentats als debats teòrics.

MODALITAT A. AVALUACIÓ CONTÍNUA: per optar a aquesta modalitat, caldrà que l'alumnat hagi assistit al 80% de l'assignatura. Els percentatges d'avaluació es distribuïran de la manera següent:

- Pràctiques a l'aula: 65% de la qualificació final. Aquestes es lliuraran en un termini de 48 hores després de la finalització de la sessió corresponent. En cas que l'alumnat no assisteixi a classe (causa justificada i injustificada), haurà de recuperar la pràctica en un termini de 7 dies; però no es poden obtenir més d'un cinc en aquestes pràctiques recuperables.

- Portafoli d'aula: 35% de la qualificació final. Aquest consistirà en una síntesi de les activitats realitzades a l'aula, relacionant cadascuna amb els continguts respectius de cada unitat temàtica. A més, caldrà donar resposta a les preguntes següents: quina utilitat professional ha tingut per a mi el tema treballat? Quin aprenentatge personal m'emporto de cada tema treballat? Es valorarà la capacitat de síntesi, de reflexió i de relació entre continguts treballats, així com l'elaboració del discurs.

MODALITAT B. AVALUACIÓ FINAL: l'alumnat que no s'ajusti a la dinàmica establerta per a l'avaluació continuada, es podrà presentar a un examen final de tota la matèria mitjançant la modalitat B. L'examen consistirà en unes preguntes tipus test dels temes treballats, descomptant-se una pregunta correcta de cada tres incorrectes.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- Danis, W. B., Gfeller, K. E. y Thaut, M. H (2000). Introducción a la musicoterapia: teoría y práctica. Boileau.
- Soria-Urios, G., Duque, P. y García-Moreno, J. M. (2011). Música y cerebro: fundamentos neurocientíficos y trastornos musicales. Revista de neurología, 52(1), 45-55.
- Aranda, R. (Coord.) (2002). Educación Especial. Áreas curriculares para alumnos con necesidades educativas especiales. Pearson Educación.
- Sloboda, J. A. (2015). La mente musical: La psicología cognitiva de la música. Antonio Machado Libros.
- Kúntzel-Hansen, M. (2001). Educación Musical precoz y estimulación auditiva. Médica y Técnica.
- Divi, M. A. (2011). La neurología en la rehabilitación neurológica del temblor. Música, terapia y comunicación, 29, 31-42.
- Gardner, H. (1997). Arte, mente y cerebro. Una aproximación cognitiva a la creatividad. Paidós.
- Barcons, J. y García, N. (2008). Muévete, Canta y sé Feliz. Cepe.